

**MOCIÓ GRUP MUNICIPAL COMPROMIS PER
TORRENT REFERENT A LA RESTAURACIÓ DEL
RELLOTGE DE CAMPANES DEL SEGLE XIX DE
L'ANTIC AJUNTAMENT DE TORRENT, ACTUAL
CASA DE LA CULTURA DEL MUNICIPI**

Expedient: 14341/2017

Dependència: _____

Data inici: _____

Data fi: _____

Assumpte: 183/17

397/17

Notes: C Jul 4:

Observacions: _____

19 OCT. 2017

Núm.183.....
ENTRADA

Pau Alabajos Ferrer, portaveu del grup municipal de Compromís per Torrent, s'adreça al Ple de la Corporació Municipal de Torrent per a presentar per al seu debat, i si escau aprovació, la següent:

MOCIÓ REFERENT A LA RESTAURACIÓ DEL RELLOTGE DE CAMPANES DEL SEGLE XIX DE L'ANTIC AJUNTAMENT DE TORRENT, ACTUAL CASA DE LA CULTURA DEL MUNICIPI.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

Un dels elements del patrimoni moble civil més destacat de Torrent, propietat de l'ajuntament, és la maquinària del rellotge de campanes del segle XIX de l'Antiga Casa Consistorial, actual Casa de la Cultura.

Aquest edifici, originari del segle XVII, va patir diverses intervencions interiors i exteriors al segle XIX, entre 1841 i 1861, segons la «*Memoria sobre la Villa de Torrent*» (ca. 1880) obra del que fora secretari del consistori en eixe període, Isidro Miquel i Casanova. Dins d'aquestes actuacions, al 1855, l'ajuntament va pensar «*en colocar un reloj nuevo en la casa capitular, con campanas de buen tamaño y sonido para el servicio público*». Açò és degut al fet que el que havia sigut fins a eixe moment el rellotge públic de la població, que s'ubicava en la torre-campanar de l'Església de l'Assumpció de Ntra. Sra., es trobava deteriorat i les successives reparacions que es van realitzar en ell no aconseguien que funcionara correctament. És per això que en l'any 1856 es va instal·lar un nou conjunt horari, a l'altura de la segona planta, en la façana principal de l'Antic Ajuntament.

Segons ha pogut documentar l'investigador Pau M. Sarrió Andrés, expert en campanes i tocs tradicionals, aquest conjunt va ser fabricat per la casa francesa de Morez, *Chavin et frères*. Aquest, tal com també es conserva en l'actualitat, estava compost per la maquinària, que quedava al darrere de la seua esfera, per un sistema de corrioles i contrapesos de pedra i per una estructura disposada en la coberta darrere de l'actual coronació de la façana amb tres campanons, dos

menuts de quarts als costats i un més gran d'hores al centre. Aquests últims tenien el so característic i singular de les campanes civils, que es diferencia del de les campanes de les esglésies, més comú.

A més a més, segons consta en la maquinària d'aquest rellotge, aquesta va ser restaurada en dues ocasions. La primera, en març del 1904 per Mariano Pérez Romeu, que regentava una rellotgeria en el carrer Sant Vicent 105 de València. I la segona, a l'abril del 1974 per José Solano, tècnic de la casa Manclús també de València. Malauradament aquesta maquinària va deixar de funcionar entre 1984 i 1985, coincidint amb la rehabilitació per a reconvertir l'Antic Ajuntament en Casa de la Cultura. En eixe moment es va decidir substituir-la per una nova elèctrica de reduïdes dimensions, romanent des d'aleshores la maquinària primigènia i la resta del sistema sense ús a la seua ubicació original.

Tal com indica Sarrió, *«l'antiguitat d'aquest conjunt, així com la seua tipologia, el fan un referent únic de la rellotgeria valenciana. I en l'àmbit de l'estat Espanyol solament hi ha altre rellotge dels mateixos fabricants que es va instal·lar, en 1859, a l'edifici històric de la Universidad de Valladolid que actualment alberga la Facultat de Dret»*.

A més a més, com es pot observar en diverses fotografies antigues datades i publicades en *«Torrent imatge gràfica...»* i *«Un segle de fotografia i fotògrafs a Torrent...»*, en la reforma definitiva de la façana de l'Antic Ajuntament en 1907, que li va donar el seu aspecte actual, l'esfera del rellotge es va integrar en aquest nou alçat. Aquesta esfera en aquell moment era de números romans, la qual encara es conservava en 1944. No obstant això, cap a 1966 ja havia sigut reemplaçada per altra amb números aràbics, que són de la mateixa tipologia que els actuals. Finalment en les acaballes de la dècada de 1980 va aparéixer un badall en aquesta última esfera, fet pel qual aleshores va acabar sent substituïda per l'actual amb els seus números també en format aràbic.

Respecte dels inconvenients que podria causar la seua posada en funcionament, d'acord amb l'expert Pau M. Sarrió, trobem que es podrien resoldre de la següent manera:

- La necessitat de donar-li corda a la maquinària del rellotge diàriament, es podria solucionar amb un remuntador automàtic.
- El soroll durant el funcionament de la maquinària del rellotge per estar ubicada dintre de la sala d'estudi i lectura de la Biblioteca Municipal de Torrent del carrer de Sagra, en la segona planta de la Casa de la Cultura, es podria resoldre insonoritzant l'habitable on es troba.

- És fonamental la recuperació dels tocs dels campanons perquè el seu so forma part del patrimoni cultural immaterial i de la història del nostre poble. A més, gran part del funcionament de la maquinària del rellotge correspon a aquest mecanisme, pel que la seua recuperació evitaria el seu deteriorament en trobar-se en marxa en el seu conjunt. No obstant això, el soroll dels tres campanons, dos més menuts per a quarts als costats i un central més gran d'hores, podria produir molèsties als usuaris de la biblioteca, especialment quan marcara cada hora. Per això es proposa que, si fóra possible, sonaren únicament quan la biblioteca es trobara tancada al públic i, en tot cas, fora de l'horari nocturn.

Per tots els motius exposats anteriorment i davant els inestimables valors culturals del rellotge de campanes instal·lat en 1856 en la Casa de la Cultura de Torrent, demanem del Ple de l'Ajuntament de Torrent els següents

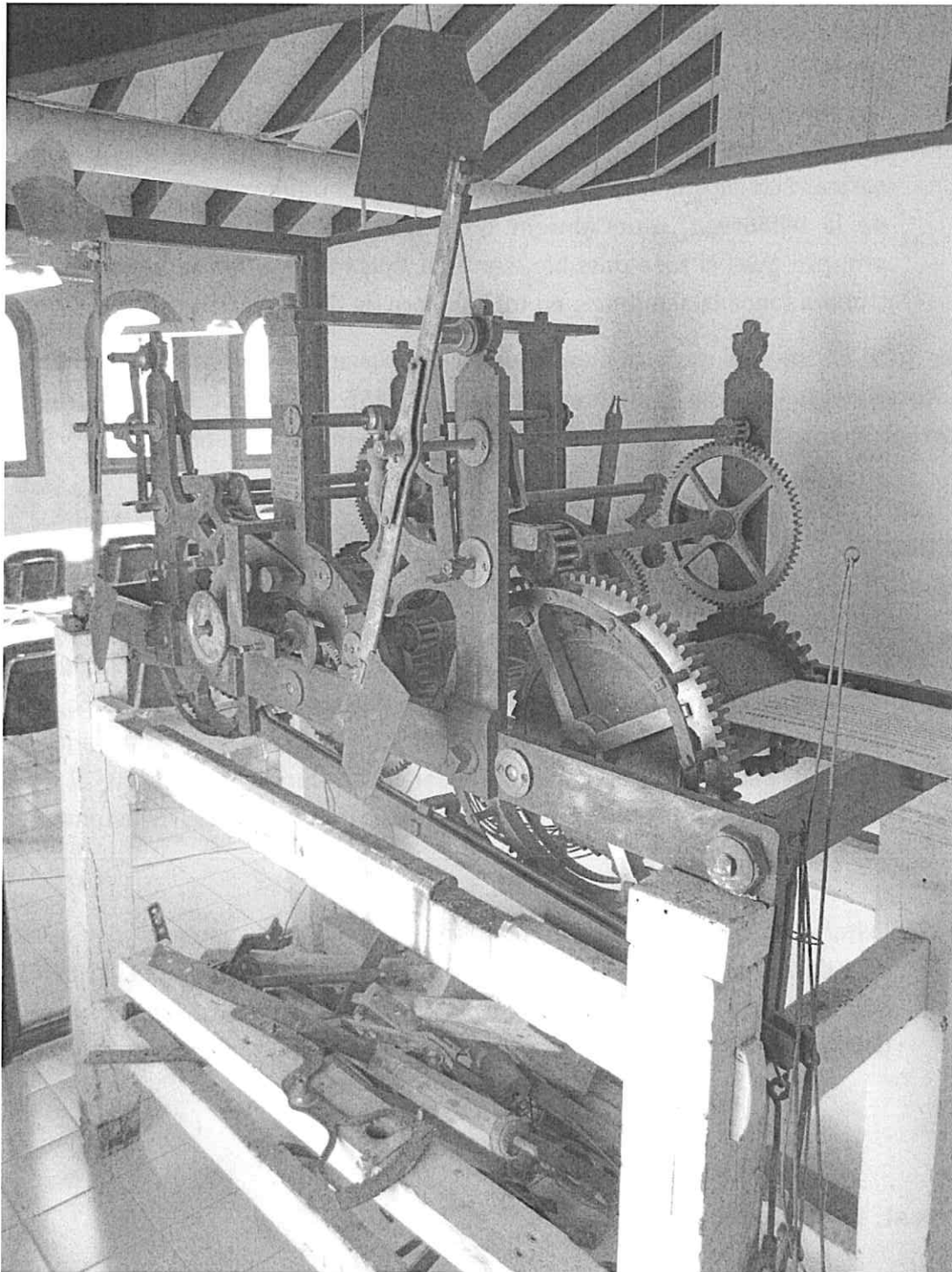
ACORDS

- 1) Instar el Govern Municipal, en especial la Regidoria de Cultura i Infraestructures culturals perquè se sol·liciten diferents pressupostos, per tindre una oferta representativa, del que costaria restaurar aquest element patrimonial moble per posar-lo en funcionament en el seu conjunt en la seua ubicació original, incloses les campanes i el sistema de contrapesos.
- 2) Instar el Govern Municipal perquè amb els condicionants del punt primer, i una vegada es tinguen els preus orientatius del cost, informe dels mateixos a la Comissió Informativa corresponent i explique el seu parer sobre la recuperació d'aquest element patrimonial.

Torrent, 18 d'octubre de 2017

SR. ALCALDE PRESIDENT DE LA CORPORACIÓ LOCAL DE TORRENT

ANNEX FOTOGRÀFIC

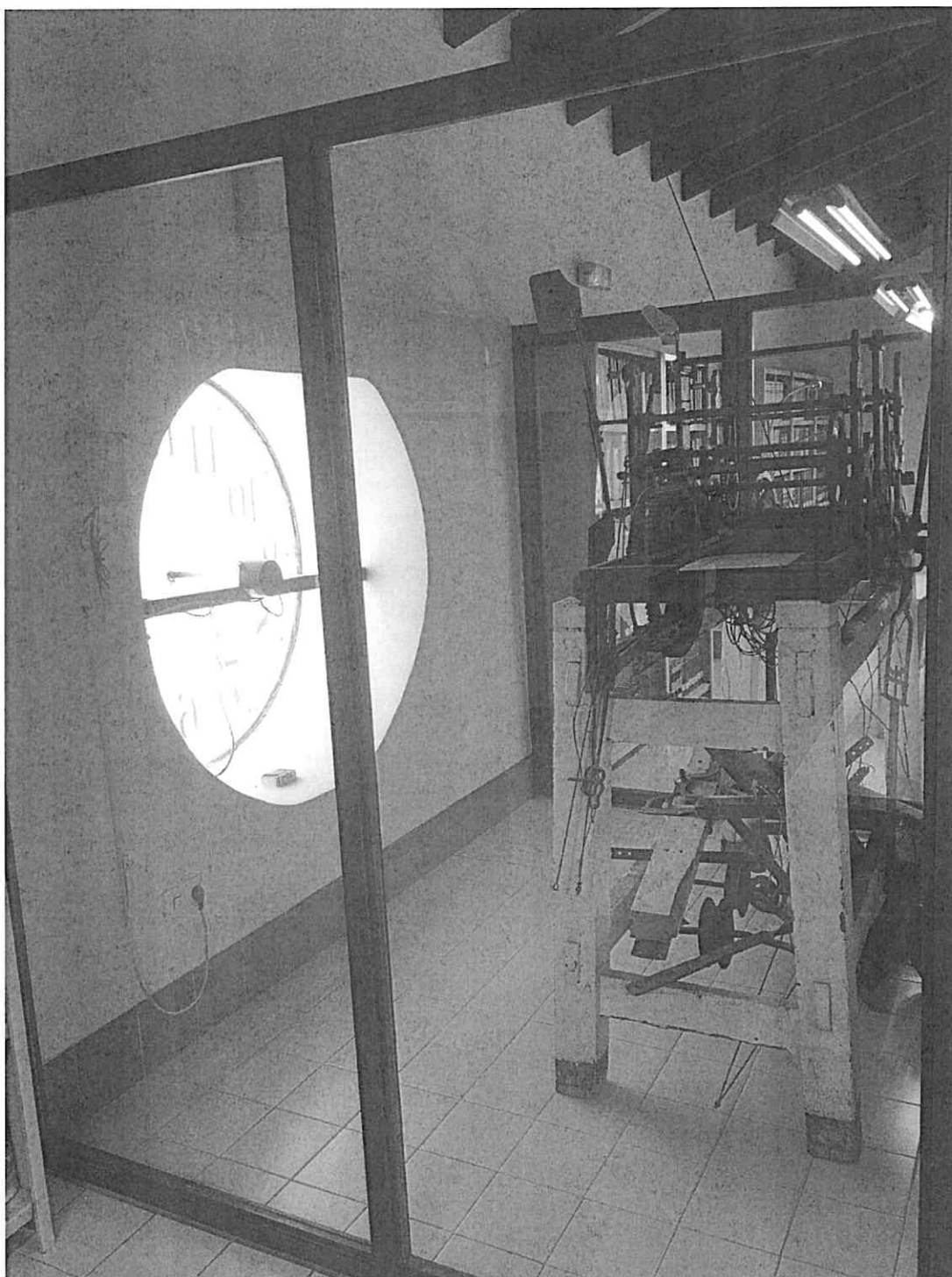
Imatge actual de la maquinària del rellotge de campanes, que va quedar sense ús entre 1984 i 1985, fabricat per la firma francesa *Chavin et frères* i que va ser instal·lat en 1856 a l'Antic Ajuntament, hui Casa de la Cultura de Torrent.

Imatge actual de l'estructura que sustenta els tres campanons ubicats a la coberta de l'Antic Ajuntament, que servien per marcar les hores i els quarts i que formen part del sistema del rellotge públic de Torrent.

Imatge actual d'un dels contrapesos de pedra ubicat a la sala d'estudi i lectura de la planta segona de l'Antic Ajuntament, actual Casa de la Cultura, que formen part del sistema del rellotge.

Imatge recent de l'habitacle on es disposa, a mà dreta, la maquinària original del rellotge de campanes instal·lat en 1856 en l'Antic Ajuntament, hui Casa de la Cultura de Torrent. Aquesta va ser substituïda entre 1984 i 1985 per una altra compacta que observem, a mà esquerra, en el centre de la part immediata posterior de l'esfera del rellotge, moment des del qual la maquinària primigènica es troba sense ús en la seua disposició actual.

Imatge actual de la façana principal de l'Antic Ajuntament de Torrent, hui Casa de la Cultura, en la qual s'observa, en la part central superior, l'esfera del rellotge i, darrere de la coronació d'aquest alçat, l'estructura que sustenta els tres campanons.